

ДЖЕЙМС С. А. КОРІ

••••• • ЕКСПАНСІЯ •

Книга 3

БРАМА АБАДДОНА

ЕКСПАНСІЯ:

І прокинеться Левіафан

Війна Калібана

Брама Абаддона

Cibola Burn

Nemesis Games

Babylon's Ashes

Persepolis Rising

Tiamat's Wrath

Leviathan Falls

ДЖЕЙМС С. А. КОРИ

•••••
ЕКСПАНСІЯ •

Книга 3

**БРАМА
АБАДДОНА**

*Волтерові Джону Вільямсу,
що показав нам, як це робиться,
та Керрі Вон, завдяки котрій ми злажали
не так сильно, як могли би*

Пролог. Манео

Манео Юнг-Еспіноза — просто Нео для друзів зі станції Церера — скрутився калачиком у кокпіті крихітного корабля, який він охрестив «І ке». Після його старту збігло практично три місяці; тепер ще якихось п'ятдесят годин, і він ввійде в історію. Два дні тому у нього скінчилася їжа. З води лишилося тільки пів літра хтозна-скільки разів рециркульованого сциклиння. Все необов'язкове вже давно вимкнено. Реактор він заглушив. Пасивні монітори поки що працювали, але активні сенсори мовчали. Єдине світло в кокпіті линуло хіба що від дисплеїв моніторів. Нео загорнувся в ковдру, кінці якої підіткнув у паски, щоб вона не попливла геть. Ковдра не підігрівалась. Передавачі широкого й фокусованого спектрів мовчали, а транспондер Нео викорчував іще до того, як закінчив писати назву корабля на корпусі. Він же так далеко забрався не для того, щоб випадковим біпом повідомити всі флотилії про своє наближення.

П'ятдесят годин (навіть менше), і єдине, що треба робити, — лишатись невидимим. А ще — нікуди не врізатись, правда це все в *las manos de Dios*.

До кола підпільного товариства пращольотів його ввела кузина Евіта. Це було три роки тому, якраз перед його п'ятнадцятиріччям. Він тусив удома, поки матір гарувала на зміні водоочисної станції, а батько пішов на зібрання електриків, у яких був бригадиром. Хлопець четверте за останній місяць сачкував школу. Коли система оголосила про відвідувачів на порозі, Нео найперше подумав, що це по його душу явилися охоронці зі школи. Натомість за дверима виявилася Евіта.

Вона була старша на два роки, донька сестри його матері. Справжня поясанка. Така сама довготелеса скіпка, але *звідти*. Нео запов на Евіту з першого погляду. Уявляв її голою. Уявляв, як воно — цілувати її. Аж ось вона стоїть перед ним, ще й удома нікого немає. Не встиг він іще відчинити двері, а його пульс уже торохтів утричі швидше від звичайного.

— *Еса, унокабатя*, — посміхнулася вона й знизала одною долонею.

— *Хой*, — привітався він у відповідь, намагаючись удавати крутого й спокійного. Так само, як і вона, хлопець виріс у масштабному космічному місті, яким була станція Церера, та його батько вирізнявся кремезною присадкуватою статурою, що виказувало в ньому землянина. Нео мав не менше від Евіти прав на космополітичну поясанську говірку, проте дівчина вживала її значно природніше. Коли ж цією говіркою послуговувався він, то здавалося, ніби намагається нап'ясти чужу куртку.

— Нижче по лівому зараз туса у *койо*. Сілвестарі Кампос повернувся, — сказала вона, випнувши кокетливо стегно й ворухнувши пухкенькими, ніби перина, й блискучими губами. — *Mim?*

— *Ke no?* — відповів він. — Чого без толку сидіти?

Уже потім він допетрав, що його запросили тільки тому, що на нього запала Міла Сана, марсіянка з кобилячим обличчям, трохи молодша за нього. Усім здалося прикольним, якщо страшко з Марса не даватиме проходу такому покручу, як він. Але коли це стало зрозуміло, Нео це вже було байдуже. Він познайомився з Сілвестарі Кампосом і дізнався, що існують працюючі.

Це відбувалося так. Які-небудь *койо* варганили самопальний човен. Можна взяти аварійний зі звалища. Можна склепати щось самотійно. Частково з крадених деталей. Факельного рушія, крісла-колиски й запасів повітря й води на такому вже цілком досить. Весь цимес — розрахувати траєкторію. У факельнику паливні гранули горять швидко, тому для розгону навіть рушія Епштейна не потрібно. Долетиш куди заманеться. Принаймні з чужою допомогою. Фішка в тому, щоб на цьому запалі (краще єдиному) лягти на курс гравітаційного маневру, наростити швидкість за рахунок якоїсь планети чи її супутника й жажнути якомога далі, наскільки вистачить розгону. Ну, а потім іще лишалося продумати, як дістатися назад і при цьому не здохнути. За польотом стежив чорний даркнет із подвійним шифруванням, зламати який не простіше від будь-чого іншого, що могли запропонувати «Лока гріга» або «Товариство золотої віти». Може, вони самі всім цим і заправляли. Абсолютно незаконно. На цьому хтось робив ставки. Суть у небезпеці. Після повернення ти ставав знаменитістю. Живи собі, чалься по складських вечірках, пий що заманеться, говори як заманеться. І якщо пожмакаєш Евіту Юнг за праву цицьку, вона навіть не скривиться.

Ось так у цілковитого пофігіста Нео з'явилася власна амбіція.

* * *

— Головна річ, яку всім людям потрібно пам'ятати — це те, що Кільце не магічне, — розповідала марсіянка. Останні місяці Нео дивився багато передач про Кільце, і ця жінка йому подобалася найбільше. Гарненька. Приємний акцент. Не така товстуня, як землянки. Але й сама не з Поясу. Геть наче він. — Поки що ми його не розуміємо. На це можуть піти десятиріччя. Та за останні два роки ми зробили більшість усіх цікавих та вражаючих відкриттів, що стосуються його технологій, відколи людство винайшло колесо. Десять чи п'ятнадцять років піде на прикладне освоєння всього того, що ми дізналися завдяки спостереженням за протомолекулою, і тоді...

— Плід. Из. Отруєного. Дерева, — промовив голос старого зморшкуватого *койо* поруч. — Не можна дати собі забути, що його збудував масовий убивця. Злочинці й чудовиська з «Протогену» та «Мао-Квіку» спустили цю зброю на невинних людей. Відбулася різня. Якщо ми скористаємося її плодами, то самі станемо співучасниками.

Тепер камера показувала ведучого, який усміхнувся й похитав головою, дивлячись на зморшкуватого:

— Ребе Кімбле, — проказав він, — ми, безперечно, мали контакт з чужопланетним артефактом, який спершу опанував станцією Ерос, потім трохи більше року варився під жакливим пресом венеріанської жаровні, запустив на орбіту за Ураном масштабний інженерний комплекс і збудував кільце завширшки тисячу кілометрів. Невже ви хочете сказати, що ми маємо повне моральне право зігнорувати ці факти?

— Експерименти Гімmlера з переохолодженням у Дахау... — почав було зморшкуватий *койо*, погрозливо махаючи пальцем у повітрі, але тепер утрутилася гарненька марсіянка.

— А можна вже промотати сорокові? Будь ласочка? — розпливлася вона в усмішці, яка по-своєму говорила: «Я не злостива, але стулили б ви свою пельку». — Ми ж не про космічних нацистів ведемо мову. Це винятково важлива подія в історії людства. «Протоген» зіграв жакливу роль, та він уже отримав заслужене покарання. Тепер же ми повинні...

— Які ще *космічні* нацисти?! — завершав старий *койо*. — Хіба нацисти з *космосу*? Вони тут, серед нас. Найкошмарніші з можливих звірі. Визискуючи ці відкриття, ми *взаконюємо* спосіб, у який їх набули.

Гарненька закотила очі і подарувала ведучому такий погляд, ніби благала про допомогу. Той знизав плечима, але старий роздрагувався ще більше.

— Кільце — то спокуса згрішити, — кричав старий *койо*. У кутиках його рота виднілися плями, які відеоредактор вирішив не ретушувати.

— Нам не відомо, що це, — відповіла красуня. — Враховуючи, що воно мало виконати свою роботу на первісній Землі з одноклітинними організмами, а опинилося на Венері, де значно складніший субстрат, кільце може бути взагалі не в робочому стані. Проте я відповідально заявляю, що до гріхів і спокус воно не має ані найменшого стосунку.

— Вони жертви. Ваш «складний субстрат»? Це поповані тіла невинних!

Нео прикрутив звук і просто спостерігав за їхньою жестикуляцією одне на одного.

Кілька місяців у нього пішло на розрахунок траєкторії для «І ке», підбираючи момент, коли Юпітер, Європа і Сатурн розташуються в потрібних місцях. Вікно запуску виявилось настільки крихітним, що скидалося на спробу метнути дротик із відстані в пів кеме і при цьому зашпилити ним крильця плодової мушки. Фішка його польоту — це Європа. Він мав пролетіти повз супутник, а потім настільки зблизитися із газовим гігантом, що мало не виникав лобовий опір його атмосфери. Опісля — ще один довгий етап до Сатурна, де він знову підживиться енергією його орбітальної швидкості, і ген у чорну порожнечу, вже без прискорення, але швидше від будь-чого, на що можна було сподіватися від малого, перебудованого коникастрибунця з Поясу. Долаючи мільйони кеме й цілячись у мішень, дрібнішу за комарину дупу.

Нео уявив реакцію на всіх тих наукових та військових кораблях, розосереджених навколо Кільця, коли нізвідки візьметься крихітне суденце без транспондера й на балістичній траєкторії пролетить крізь нього на швидкості сто п'ятдесят тисяч кілометрів за годину. Далі доведеться діяти дуже швидко. Пального на повне гальмування в нього не буде, але вповільнитися потрібно настільки, щоби рятувальний човник зміг його підібрати.

Доведеться, звісно, трошки відсидіти. В цьому він навіть не сумнівався. Може, роки два, якщо занадто роздрочить суддів. Воно того було варто. Самі повідомлення від друзів у чорному неті, де вони стежили за ним і все стрункішим хором виписували: «Чорт, та йому справді вдасться», — вже робили політ вартим того. Його ім'я ввійде в історію. Й через сотню років люди говоритимуть про пращольота з найбільшими яйцями. Він утратив місяці, будуючи «І ке», ще

більше згає в польоті, а потім у в'язниці. Воно того варте. Він житиме у віках.

Двадцять годин.

* * *

Найбільшу небезпеку становила флотилія навколо Кільця. Земля й Марс дали прочуханки флотам одне одного й відправили їх на рипучу пенсію ще кілька місяців тому, а все, що від них лишилося, зараз переважно крутилося в околиці Кільця. Або десь далеко за орбітами внутрішніх планет. Але Нео було начхати на них. Тут щось із двадцять чи тридцять великих військових кораблів стежили один за одним, поки науковці на всіх своїх можливих суднах зазирали й дослухались, акуратно зависнувши за пару тисяч кілометрів від Кільця. Грати військовими мускулами було потрібно, щоб унеможливити будь-який контакт. І всі лишалися наляканими. Навіть у настільки густо нафаршированому металом та керамікою закуточку всесвіту, навіть із відносно малим проміром у тисячу кілометрів, які відділяли внутрішні грані окружності Кільця, його шанси врізатися в що-небудь здавалися примарними. І «нічого» в порожнечі навколо було значно більше від «чогось». Та якщо він і протаранить якийсь із кораблів, то потурбуватися про цю пригоду йому вже не випаде. Тож Нео поклався на волю Діви Марії і став налаштовувати високошвидкісну камеру. Коли все станеться, то це відбудеться на такій велетенській швидкості, що він навіть не розумітиме, чи досяг цілі, поки не проаналізує дані. Тому й хотілося пересвідчитись, що все потрапить на відео. Він знову ввімкнув передавачі.

— *Хой*, — привітався він на камеру. — Говорить Нео. Нео *соло*. Капітан з екіпажем в одній особі суверенного гонщика Поясу «І ке». *М'єліста ме*. Маю шість годин до найбільшого сковзунця, відколи Господь створив людину. *Ес па мі мама*, мила Софія Брюн, Ісус Господь наш і Спаситель. Пильнуйте. Один змиг, й усе пропустите, *ке са?*

Подивився готовий файл. Мав гівняний вигляд. Час, мабуть, іще ж лишався. Можна ж поголити миршаву борідку, ну, хоча би зачесатися. Тепер Нео шкодував, що не займався щодень вправами, а то виглядав, ніби курча. Тепер уже запізно. Можна, правда, почаклувати з кутом камери. Він летів по балістичний траєкторії. Не схоже, що йому варто переживати через появу гравітації.

Він спробував два інші ракурси, поки не вдовольнив своє марнославство, і перемкнувся на зовнішні камери. Його вступ тривав трохи більше десяти секунд. Трансляція почнеться за двадцять

секунд, потім переключиться на зовнішні камери. Понад тисячу кадрів за секунду, але навіть із такими характеристиками Кільця між кадрами можна буде й не помітити. Він сподівався на краще. Пізно шукати іншу камеру, навіть якби така існувала.

Він допив воду і пошкодував, що не запасся більшою кількістю харчів. Протеїновий тубик з кашницею зараз би не завадив. Уже скоро. Сидітиме на гауптвахті в землян чи марсіян, з нормальним туалетом, нормальними водою та тюремними пайками. Нео вже практично мріяв про цей час.

Озався зі сплячого режиму зв'язок і пискнув щось про когерентну передачу. Хлопець підключився до сигналу. Шифрування говорило про те, що це дуже давнє повідомлення з чорного нету. Когось іще, крім нього, потягнуло на показуху.

Евіга була такою ж красунею, як і раніше, хіба що тепер жінкою, а не дівчач, якою він її пам'ятав із часів, коли почав відкладати гроші та будувати «І ке». Простими словами — п'ять років тому. Але він усе ще був закоханий в неї.

— *Еса, унокабатя*, — привіталася вона. — Очі світу. *Тода ауге*. І мої теж.

Евіга всміхнулася, і на якусь секунду йому здалося, що зараз вона задере сорочку. На щастя. Сфокусований сигнал увірвався.

Дві години.

* * *

— Повторюю, марсіянський фрегат «Люсьєн» — невідомому кораблю, що наближається до Кільця. негайно відповідайте, або ми відкриємо вогонь.

Три хвилини. Невдовзі його побачать. До Кільця ще три хвилини, а його мали побачити тільки на відстані менше ніж хвилина до нього.

Нео прокашлявся.

— Навіщо, *ке са*? Навіщо? Говорить «І ке», гонщик *са* станція Церера.

— У вас вимкнено транспондер, «І ке».

— Лажа, еге ж? Допомогти б.

— Радіо у вас чудово працює, але я чомусь не чую сигналу S.O.S.

— Та чого ж одразу S.O.S.? — він розтягував склади, змагаючись за кожну секунду. Їм би забити баки. — Просто балістична траєкторія. Можу ввімкнути реактор, але на це піде кілька хвилин. Підсобили би, га?

— «І ке», ви перебуваєте в забороненому просторі, — відповів марсіянин, і Нео відчув, як на обличчі розпливається усмішка.

— В мене жодних лихих намірів, — проказав він у відповідь. — Жодних. Здаюся! Дайте хоч трошки пригальмувати. Запалення за пару секунд. Потерпіть.

— У вас десять секунд, щоб змінити траєкторію в сторону від Кільця, в іншому разі ми відкриємо вогонь.

Страх здавався переможним. У нього все виходить. Він націлений на Кільце, того вони й роздрочились. Одна хвилина. Він почав розігрівати реактор. На цьому етапі вже й брехати було не потрібно. Весь комплект сенсорів включився в процедуру запалювання.

— Не стріляйте, — гукнув він у мікрофон, імітуючи, ніби дрочить. — Будь ласка, начальнику, не стріляйте. Я гальмую так швидко, як можу.

— П'ять секунд, «І ке».

Це ще тридцять секунд. Тільки-но всі системи корабля активувалися. Загорілися екрани систем розпізнавання «свій-чужий». «Люсьєн» пролітав десь поруч. Може, сімсот кеме. Не дивно, що помітили. На такій відстані «І ке» підсвітив їм усі екрани загроз, немов новорічні гірлянди. Просто йому не пощастило.

— Стріляйте, якщо хочете, але я гальмую так швидко, як можу, — промовив він.

Завищали сирени статусу. На дисплеї вигулькнули ще дві цятки. Той *hijo de puta* реально запустив торпеди.

П'ятнадцять секунд. У нього все вийде. Нео розпочав трансляцію і ввімкнув зовнішні камери. Десь там уже з'явилася Кільце, хоча його тисячокілометровий діаметр звідціль поки що й не видно незброєним оком. Лише неозорий розсип зір.

— Припиніть вогонь! — накричав він на марсіянський фрегат. — Припиніть вогонь!

Три секунди. Торпеди хутко набирали швидкість.

Одна секунда.

Усі як одна, зорі згасли.

Нео постукав по монітору. Нічого. Система «свій-чужий» не показувала нічого. Ні фрегата. Ні торпед. Нічогісінько.

— А от це вже стрьомно, — промовив він ні до кого й ні до чого.

На моніторі блимнуло щось голубе, і він підсунувся ближче до екрана, немовби проблема полягала в кількох дюймах.

Сенсори, які запустили сповіщення про загрозу перевантаження, витратили на пуск свого сигналу п'ять сотих секунди. Апаратна конструкція сирени витратила ще три сотих секунди на те, щоби

передати живлення на червону світлодіодку та аварійний клаксон. Маленький консольний сигналізатор поламався на значенні гальмівного перевантаження з силою дев'яноста дев'яти g, витративши крижані пів секунди на займання діодів. На той момент Нео вже перетворився на червону пляму, що розпливалася кокпітом. Гальмування жбурнуло його вперед на екран і переділку за ним швидше, ніж сигнал пройшов його синапси. П'ять довгих секунд корабель рипів і стогнав, не стільки зупиняючись, скільки будучи зупиненим.

У нічим не порушеній темряві продовжувала працювати швидкісна зовнішня камера. Трансляція порожнечі тривала в прямому ефірі зі швидкістю тисяча кадрів за секунду.

А потім, крім порожнечі, в неї потрапило ще дещо.

Розділ перший. Голден

Коли він був малим і жив просто блакитного неба на Землі, в одній з його матерів три роки поспіль не минала безконтрольна мігрень.

Він мучився, спостерігаючи за її блідістю й вкритим потом обличчям, але симптоми-передвісники були ще гіршими. Вона могла прибирати в будинку або працювати з контрактами по своїй правничій діяльності, аж раптом її лівця починала стискатися в кулак, аж поки, здавалося, вени й жили не напиналися так, що майже рипіли. Її погляд поймав туман, зіниці розширювалися, і блакитні очі не ставали цілковито чорними. Він немовби спостерігав за чийсь нападом судом, і щоразу боявся: ну, от *цього разу* вона точно помре.

Йому було шість, і він нікому з батьків ніколи не розповідав про свої бентежність і страх від її мігрень, навіть коли все, здавалося, йшло добре. Страх став його повсякденністю. Майже очікуванням. І хоча це мало позбавити його від того кошмарного відчуття і, можливо, позбавило, та натомість з'явився острах потрапити в пастку. Напад міг статися будь-якої хвилини, і його не можливо було уникнути.

Це отруювало геть усе. Навіть хоч би й на дрібку.

Таке відчуття, ніби тебе переслідує привид.

* * *

— Казино ніколи не лишається в програші, — вигукнув Голден.

Він зі своїм екіпажем — Алексом, Еймосом та Наомі — сиділи за приватним столиком у VIP-залі найдорожчого готелю Церери. Але навіть тут банальну розмову заглушали звуки дзвіночків, свистків і цифрові голоси гральних апаратів. Ті нечисленні частоти, на яких вони не панували, акуратно посіли дзвякитливі патинко-машини й гулкий оркестр, що грав на сцені одного з трьох рівнів казино. У Голдена від цієї какофонічної стіни звуку підскакували тельбухи й дзвеніло у вухах.

— Що? — верескнув у відповідь йому Еймос.

— Казино у підсумку ніколи не лишається в програвші!

Еймос витріщився на велетенську купу фішок перед собою. Вони з Алексом лічили їх і ділили, ладнаючись у новий наскок за ігрові столи. На перший Голденів погляд, можна було припустити, що тільки за останню годину вони виграли на пару щось близько п'ятнадцяти тисяч місцевих нових єн. Гірка вийшла нівроку. Якби вони зараз усе покинули, то лишилися би на коні. Але звісно ж, нічого вони зараз не кидатимуть.

— Окей, — промовив Еймос. — Що?

— Нічого, — усміхнувся й знизав плечима Голден.

Якщо його екіпаж надумав проциндрити пару тисяч баксів, випускаючи пару за столами для блекджеку, то хто він такий, щоб заважати їм? Правду кажучи, це крапля в морі їхнього гонорару за останніми контрактними зобов'язаннями. А таких контрактів тільки за крайні чотири місяці було аж три. Рік обіцяв бути флеш-рояльним.

Протягом трьох минулих років Голден наробив удосталь помилок. Покинути роботу кур'єра від ОПА та перехід на вільні хліби до таких не належали. Звідтоді «Росинант» служив вільнонайманим кур'єром і кораблем супроводу. Виконав сім контрактів, усі — прибуткові. Гроші пішли на капітальний ремонт від носа до корми. Їхня конячинка пережила кілька скрутних літ, то чого б тепер не показати їй свою любов.

Після завершення модернізації грошей на загальному рахунку виявилось більше, ніж їм вистачало фантазії витратити. А тому Голден запропонував екіпажу скласти список побажань. Наомі дала грошей знести переділку в їхній частині відсіку та об'єднати дві каюти в одну. Тепер у них було повноцінне двоспальне ліжко і вдосталь місця пройтися навколо нього. Алекс наголосив на проблематичності придбання нових торпед і тому замовив на «Росі» кільовий рейкотрон. Від нього одного буде більше вогневої ефективності, аніж від усієї мережі точкового захисту, а в боєкомплект потрібні лише двофунтові кінетичні снаряди з вольфраму. Еймос витратив тридцять штук під час транзитної зупинки на Каллісто, затарившись деякими апгрейдами для двигуна на тамтешній вторинці. Коли ж Голден поцікавився, навіщо їм знову «прокачуватися», коли «Росі» вже зараз спроможний укатрупити їх на розгоні, Еймос відповів:

— Бо це кр-р-руть!

Голден тільки кивнув, усміхнувся й сплатив за потрібним рахунком.

Навіть після таких запаморочливих розтрат їм вистачило коштів не тільки на зарплату самим собі, вп'ятеро більшу, ніж колись на «Кентербері», а й на те, щоб тримати корабель на плаву, на льоту ще й утопитися в паливних гранулах на десять років уперед.

Нехай це тимчасово. Будуть і періоди посухи, безробіття й безгрошів'я, коли доведеться затягнути паски тугіше. Та поки що — гуляй, душа.

Еймос із Алексом закінчили рахувати фішки і кричали щось Наомі про тонкі нюанси гри в блекджек і намагалися переконати її піти за стіл із ними. Голден махнув офіціанту, який кинувся приймати його замовлення. У VIP-залі електронним меню на столі не користуються.

— Що у вас є зі справжнього зернового скотчу? — поцікавився Голден.

— Можемо запропонувати продукцію винокурень з Ганімеда, — відповів хлопчина, який вивчився трюку чітко й без напруження говорити з клієнтами навіть у такому галасі. А потім усміхнувся йому: — Однак для перебірливих добродіїв із Землі знайдеться пару відкладених пляшок «Лагаваліну», яким уже шістнадцять років.

— Хочете сказати, у вас реально є шотландське віскі?

— Якщо точно, то з острова Айлей, — відповів офіціант. — Тисяча двісті за пляшку.

— От його і давайте.

— Гаразд, пане, і чотири чарки.

Хлопчина куцо кивнув і поскакав у бар.

— Ми — в блекджек, — розреготалася Наомі. Еймос відклав стовпчик фішок із таці й передав його дівчині. — Хочеш з нами?

Оркестр у сусідній залі облишив грати, й шум зробився практично стерпним, аж поки хтось не врубив на дистанційці гідотну фонову музику.

— Та заждіть трохи, — гукнув їх Голден. — Я узяв нам одну дуже приємну штуку й хотів би виголосити останній тост перед тим, як наші доріжки остаточно розійдуться на цей вечір.

Проте Еймосу не сиділося. Аж поки він не побачив, яку пляшку принесли. Кілька секунд він туркотів, розглядаючи етикетку.

— О, так. Це було варте чекання.

Голден налив усім по стопці, а потім підняв тост:

— За найкращий корабель та екіпаж у світі, з якими мав честь літати й служити, і за зарплату!

— За зарплату! — луною повторив Еймос, і стопки ураз зникли.

— Хай мені чорт, капітане, — промовив Алекс, піднімаючи та розглядаючи пляшку. — А можна нам трохи такого на «Росі»? Дозволяю вирахувати з моєї зарплати.

— Підтримую, — озвалася Наомі, розливаючи всім по новій.

На кілька хвилин команда начисто забула і про фішки, і про тягу до ігрових столів. Голдену тільки того й було треба. Протримати цих людей разом іще хоч трохи. Де б він не служив раніше, а навіть найменший порт зажди був добрим приводом на кілька днів утекти подалі від одних і тих самих облич, що вже набридли до оскоми. Тепер же все інакше. Тільки з цим екіпажем. Хильнувши нової, він придумав у собі жадання сказати їм щось сентиментальне, типу «Люблю вас, друзі!».

— Ну, що, на коня! — промовив Еймос, ухопивши пляшку.

— Мені треба відлити, — Голден відштовхнувся від столу. Але шлях до туалету виявився трохи плутанішим, ніж він від себе очікував. Скотч напрочуд швидко стукнув у голову.

Убиральні VIP-зали були розкішні. Ніяких вам рядів пісуарів та рукомийників. Натомість — пів десятка дверей, що ведуть у приватні апартаменти з окремими унітазами та умивальниками. Голден обрав кабінку та замкнувся на клямку. Зовнішній шум одразу практично зник. Так ніби він на хвилюку вибрався в зовнішній світ. Можливо, саме так і замислювалося конструкторами. І за цей відносний спокій Голден був удячний архітекторам казино, чи хто його там збудував. Бо власне, не здивувався би навіть, якби побачив ігровий автомат прямо над раковиною.

Поки робив свої справи, для впевненості на ногах оберся рукою об стінку. Аж раптом посеред діла приміщення навколо залило яскраве світло, а в хромованій ручці дверей відбилосся слабке голубе сьайво. В Голдена від страху все похололо.

Знову.

— Богом присягаюся, — почав був він, але спочатку доробив свої справи й застібнув ширінку, — Міллере, я тебе вб'ю, якщо ти зараз стоїш у мене за спиною.

Він озирнувся.

Перед ним стояв Міллер.

— Привіт, — сказав небіжчик.

— «Нам треба поговорити», — закінчив за нього Голден і пішов до раковини мити руки. За ним полетів і сів на стійку крихітний голубий світляк. Голден ляснув по ньому рукою, але на долоні нічого не лишилось.

Відображення Міллера в дзеркалі знизало плечима. Коли він рухався, то смикався, немов годинниковий механізм, від чого Голдена нудило. Людина й щось нелюдське водночас.

— Геть усі тут водночас, — промовив небіжчик. — Я не хочу говорити про те, що сталося з Джулі.

Голден дістав паперовий рушник із корзинки поруч із умивальником, оберся на стійку обличчям до Міллера й поволі витер руки. Він тремтів, як і завжди в таких ситуаціях. Почуття загрози й страху холодком пробігло його спиною, як і завжди в таких ситуаціях. Голден терпіти цього не міг.

Детектив Міллер усміхнувся. Його відволікло щось невидиме для Голдена.

Свого часу Міллер попрацював у службі безпеки на Церері, потім його звільнили і він став заробляти свій хліб самостійно. Так робота привела його на пошуки зниклої дівчини. Якось порятував Голденів життя. А той став свідком того, як обжитий астероїд зі станцією і тисячами інших жертв протомолекули потрапили в її пастку й рухнули всі разом на Венеру. Включно з Джулі Мао, дівчиною, яку Міллер розшукував і знайшов, але надто пізно. Близько року чужопланетний артефакт страждав і займався незбагненим будівництвом під хмарним покровом Венери. А коли вознісся на небо, тягнучи за собою масивні конструкції з глибин планети й прямуючи далі орбіти Нептуна, схожий на титанічну морську істоту, перекинуто в космос, Міллер вознісся разом із ним.

Звідтоді все, що він промовляв, було шаленством.

— Голден, — звернувся, але не до нього Міллер, описуючи його. — Еге ж, у цьому є сенс. Ти не один із них. Агов, послухай мене.

— Тоді кажи щось. Це вже, бляха, нікуди не годиться. Ти вже майже рік являєшся мені коли заманеться. І ще жодного разу не сказав нічого, що мало би сенс. Ні єдиного разу.

Міллер відмахнувся. Старий почав дихати частіше, хекав, немов би щойно пробіг дистанцію. На його блідій, сіруватій шкірі зблискували краплинки поту.

— Був один нелегальний бордель у вісімнадцятому секторі. Відправились туди, думали, зцапаємо п'ятнадцятьох, може, двадцятьох. Або ще більше. Прийшли, а там порожньо. Голий камінь. Я маю про це думати. Це щось означає.

— Чого тобі треба від мене? — запитав Голден. — Просто скажи, чого тобі. Гаразд?

— Я не шаленець, — відповів Міллер. — Коли я шалений, мене вбивають. Господи, невже мене вбивали? — Рот Міллера трошки

округлився від здивування. Він потягнув у себе повітря. Губи темнішали, кров під шкірою ставала чорною. Він поклав руку Голдену на плече, і вона здалася надто важкою. Надто твердою. Немовби скелет Міллера заново вилили із заліза. — Все покотилося до дідька. Ми прийшли, а там порожньо. Все небо порожне.

— Я не розумію, що це означає.

Міллер нахилився ближче. В подиху відчувався ацетон. Звівши брови, він прикипів питальним поглядом до Голдена: зрозуміло?

— Маєш мені допомогти, — промовив Міллер. Судинки в очах були практично чорні. — Їм відомо, що я сищик. Їм відомо, що ти мені помагаєш.

— Ти мертвий, — випалив Голден, не подумавши й не замислившись.

— Усі мертві, — відповів Міллер. Він забрав руку з Голденового плеча й відвернувся. Насупився, спантеличений: — Майже. Майже.

У Голдена задзижчав термінал. Він дістав його з кишені, Наомі питала, чи він не провалився в унітаз. Голден почав був набирати відповідь, але зупинився, не знаючи, що власне писати.

Коли говорив Міллер, то його голос звучав тонко, немовби з дитячим захватом та зачудуванням.

— Бляха. Це *сталось*, — промовив Міллер.

— Що *сталось*?

Грюкнули двері, коли хтось іще зайшов у сусідню кабінку, і Міллер зник. Про нього тільки й свідчили запах озону та рясні аромати легких органічних сполук, немовби щось здохло в магазині спецій. І водночас усе це могло бути лиш уявою в голові Голдена.

Той постояв якусь мить, чекаючи, поки в роті вивітриться присмак міді. Поки пульс вповільниться до нормального. Все те, що чоловік зазвичай робив у таких випадках. Коли найгірше минулося, він прополоскав обличчя холодною водою й витерся м'яким рушником. Удалині навісніли приглушені звуки азартної гри за столами. Джекпот.

Їм він нічого не розкаже. Наомі, Алексу, Еймосу. Вони заслужили на цей радісний відпочинок, не затьмарений появою Міллера. Голден розумів, що імпульсивне бажання втаїти все від них ірраціональне по своїй суті, але нічого не міг удіяти зі своїм враженням, ніби так він їх усіх захищав. Тож не ставив його під сумнів. На що би тепер не перетворився Міллер, між ним і «Росі» стоятиме Голден.

Він розглядав своє відображення, допоки воно не стало бездоганим. Безтурботний, трошки напідпитку капітан удачливого

незалежного ні від кого корабля, чий екіпаж гуляв у порту. Розслаблений. Щасливий. Він вернувся в пандемоніум казино.

Якусь мить здавалося, він провалився в часі. Казино на Еросі. Смертельна пастка. Вогні трошки надто яскраві. Шуми трошки надто гучні. Голден попрямував назад до їхнього столика і налив собі чарку. Цієї йому на якийсь час вистачить. Він смакуватиме аромат і вечір. Ззаду хтось різко розсміявся. Тільки один сміх.

За пару хвилин із хаосу й товкотнечі виринула Наомі — суцільний спокій у жіночій подобі. До нього повернулося трохи сп'яніле й всеохоплююче відчуття любові до неї, поки він дивився, як вона пробирається до нього. Вони кілька років прослужили разом на борту «Кентербері», поки він помітив, що закохався в дівчину. Тепер же, озираючись назад, він розумів, що кожен ранок, коли він прокидався із кимсь іншим, був згаяною нагодою насолоджуватися атмосферою Наомі. Він навіть не уявляв, що собі тоді думав. Голден посунувся, звільняючи їй місце поруч.

— Тебе обчистили? — запитав він.

— Алекса. Обчистили — це про Алекса. Я віддала йому свої фішки.

— Ти надзвичайно щедра душа, — вишкірився Голден.

У темних очах Наомі з'явився світліший погляд співчуття.

— Знову являвся Міллер? — нахилилася вона поближче до нього, щоби пересилити шум навколо.

— Мені трохи ніяково від того, як добре ти мене бачиш наскрізь.

— У тебе же все на поверхні написано. Ну, і ще це не перша Міллерова туалетна засідка. Знову нісенітниця плів?

— Так, — кивнув Голден. — Він ніби електрику якусь лагодить, а я — її поламка. Половину часу він узагалі ніби не в курсі, що я поруч.

— Це ж не може бути насправді Міллер, правда?

— Якщо це протомолекула в Міллеровій шкірі, мені від цього робиться ще страшніше.

— Справедливо. Ну, хоч би щось нове розповів?

— Хіба що дещицю. Сказав, щось сталося.

— Що?

— Не знаю. Просто сказав: «Це сталося». І здимів.

Вони кілька хвилин посиділи в приватній мовчанці посеред усього шалу, сплівши пальці. Вона нахилилася, чмокнула його в праву брову і підняла його зі стільця.

— Гайда, — сказала вона.

— Куди ми?

— Навчу тебе грати в покер.

— Я вмію грати в покер.

— Це тобі тільки так здається, — промовила Наомі.

— Хочеш сказати, я лох?

Вона всміхнулася й потягнула його за собою.

Голден похитав головою:

— Якщо хочеш, давай вернемося на корабель. Можна ще когось знайти і зіграти там самим. Немає сенсу займатися цим тут. Казино ніколи не лишається в програті.

— Ми ж не по виграш сюди прийшли. — Вона говорила цілком серйозно, про більш ніж очевидні речі. — Ми прийшли грати.

* * *

Новини вони дізналися за два дні.

Голден сидів на камбузі. В одному з ресторанів у доках вони взяли їжу з собою: рис із часниковим соусом, три види бобових і щось подібне на курку. (Може, й справді натуральна курка.) Еймос та Наомі завантажували в повітряні рециркулятори фільтри й живильні речовини. Алекс спав у кріслі пілота. На всіх інших кораблях, де Голдену випадало служити раніше, було би нечуваним бачити весь екіпаж на борту до його відправлення. Всі би ночували по готелях у доках, перш ніж вернутися додому. Але тепер це був їхній дім.

Голден гортав на ручному терміналі місцеву стрічку каналів, підскубуючи новини та шоубіз з усієї системи. Дефект безпеки в новій грі «Бандао Соліс» означав, що фінансові та персональні дані шести мільйонів людей потрапили на піратські сервери на орбіті Титану. Марсіянські військові експерти закликали збільшити фінансування армії через втрати, що їх зазнав Марс у битві за Ганімед. На Землі африканська коаліція сільгоспвиробників не корилася забороні використовувати штам азотофіксуючих бактерій. І тепер на вулиці Каїра вийшли протестувальники від обох таборів.

Голден гортав стрічку туди-сюди, читаючи новини по діагоналі, аж раптом побачив червону стрічку на черговій статті. Потім на ще одній. І ще. Від картинки в новинах холонула кров. Кільце. Його назвали Кільцем. Гігантська чужопланетна конструкція, яка покинула Венеру й прилетіла в точку, приблизно на дві астрономічні одиниці віддалену від орбіти Нептуна, де спинилась і збрала себе до купи.

Голден ретельно читав новину, і всередині в нього все холонуло. Коли він підвів погляд, то побачив на порозі Еймоса з Наомі. Еймос тримав свій термінал у руці, і на його екрані світилися ті самі червоні стрічки.

— Капітане, ти це бачив? — запитав він.

— Ага.

— Якийсь прибацаний спробував пролетіти в Кільце.

— Ага.

Навіть таку відстань, що відділяла Цереру й Кільце, через порожній і незорий океан космосу, новина про якогось ідіота, що на саморобній тарадайці влетів у Кільце з однієї сторони та не вискочив з іншої, мала здолати менше ніж за п'ять годин. Але все відбулося два дні тому. Саме стільки їй змогли протримати в секреті різноманітні уряди, що наглядали за Кільцем.

— Ось воно, правда ж? — промовила Наомі. — Ось, що сталося.